

Klasszikus sertéspestis

Alighogy szigorú állategészség-rendőri intézkedésekkel sikerült úrrá lenni a pusztító keleti marhavészen, újabb, nagy veszteségeket okozó fertőző betegség, a sertéspestis ütötte fel a fejét hazánkban. Képünk bal oldalán a betegségre utaló jellegzetes bélgombok láthatók a Patológiai Tanszék gyűjteményében található preparátumon.

Bár egy hasonló sertésbetegségről Franciaországból már 1822-ben beszámoltak, a „hog cholera” megjelenését egy 1833-as ohiói kitöréshez kapcsolják, amely a feltételezések szerint csak az egyike volt a betegség több amerikai előfordulásának a 19. század elején. A sertéspestist 1862-ben hurcolták be Angliába, majd Dániába és Franciaországba, ahonnan gyorsan elterjedt egész Európában. Magyarországon 1895-ben először Bihar vármegyében, majd a kőbányai és a győri sertéshízlalókban jelentkezett, és egy év alatt az ország egész területét ellepte. Az első évben több, mint félmillió sertés betegedett meg benne.

Az Egyesült Államokban az 1862-ben megalakult mezőgazdasági minisztérium hosszú ideig nem szentelt különösebb figyelmet neki. Végül a Bureau of Animal Industry létre hozott egy biokémiai laboratóriumot, és kutatókat bízott meg a betegség oktanának feltárásával és a védekezés kidolgozásával. A vizsgálatok kezdetben bizonytalan és ellentmondásos eredményekkel jártak, mert egy jó évtizeden át úgy vélték, hogy a kórt a *Bacillus suipestifer* és a *Bacillus suisepiticus* okozza. Végül, 1904-ben EMIL ALEXANDER DE SCHWEINITZ és MARION DORSET mutatta ki, hogy egy filtrálható vírus idézi elő, amely azonban gyakran társul baktériumok okozta gyuladós és elhalásos elváltozásokkal. Eredményeiket hamarosan alátámasztották a berlini PAUL UHLENHUT, valamint HUTÝRA FERENC és KÖVES JÁNOS kísérletei.

Bár PREISZ HUGÓ már 1897-ben észlelte, hogy „a betegségből gyógyult sertések vérsavója egészséges állatokat bizonyos fokig megvéd a fertőzés ellen”, 1905-ben, a VIII. Nemzetközi Állatorvosi Kongresszuson úgy vélekedett, hogy az „Általános állategészségügyi intézkedések... szigorú és következetes végrehajtása ez idő szerint a leghatékonyabb eljárás a járványok elleni védekezésnél.”

A passzív és aktív immunizálás új eljárásait Európában UHLENHUT, valamint HUTÝRA és KÖVES dolgozták ki, és 1912-ben létrehozták a Phylaxia Szérumtermelő Rt.-t, amely gyártani kezdte a sertéspestis elleni szérumot. A vállalat termékeinek hirdetése évtizedeken át megjelent az *Állatorvosi Lapokban*, és évtizedeken át folytak a védőoltás tökéletesítésére irányuló kísérletek is.

Orbán Éva

FŐSZERKESZTŐ / EDITOR-IN-CHIEF

Dr. BALKÁ Gyula

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG / EDITORIAL BOARD

Dr. Abonyi Tamás
 Dr. Balka Gyula (elnök), Dr. Bándy Pál
 Dr. Bíró Ferenc, Dr. Bodó Gábor
 Dr. Búza László, Dr. Dunay Miklós Pál
 Dr. Farkas Róbert, Dr. Fekete Sándor György
 Dr. Fodor László, Dr. Gál János
 Dr. Gálfi Péter, Dr. Gönczi Gábor
 Dr. Jakab Csaba, Dr. Jerzsele Ákos
 Dr. Korzenszky Emőd, Dr. Laczay Péter
 Dr. Magyar Tibor, Dr. Manczur Ferenc
 Dr. Molnár Viktor, Dr. Nagy Béla
 Dr. Nemes Imre, Dr. Németh Tibor
 Dr. Ózsvári László, Dr. Sályi Gábor
 Dr. Seregi János, Dr. Solti László
 Dr. Sótonyi Péter, Dr. Szieberth István
 Dr. Tóth Balázs, †Dr. Tuboly Tamás
 Dr. Varga János, Dr. Vetési Ferenc
 Dr. Visnyei László, Dr. Vörös Károly

OLVASÓSZERKESZTŐ

†Sík Júlia

SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR

Tóth Zsuzsanna

SZERKESZTŐSÉG / EDITORIAL OFFICE

H-1078 Budapest, István u. 2. Hungary
 Levélcím: 1400 Budapest 7. Pf. 2.
 Telefon/fax: (36-1) 341-3023
 Internet: <http://www.univet.hu/mal>
 E-mail: mal@univet.hu

KIADÓ / PUBLISHER

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
 H-1223 Budapest, Park u. 2.
 Telefon: (36-1) 362-8100
 Telefax: (36-1) 362-8104
 Internet: www.agrarlapok.hu
 E-mail: info@agrarlapok.hu
 Felelős kiadó: Dr. Béres András ügyvezető

HIRDETÉSEK FELVÉTELE

Telefon: (36-70) 232-4231, (36-1) 362-8100
 Telefax: (36-1) 470-0410
 E-mail: info@agrarlapok.hu

Minden jog fenntartva. A lapból értesítéseket átvenni csak a Magyar Állatorvosok Lapjára való hivatkozással lehet. A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

LAPTERV

made by zwoelf – www.zwoelf.hu

TERVEZŐSZERKESZTŐ

Markovics Réka

NYOMÁS

Gyomai Kner Nyomda Zrt.
 Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

INDEX: 25531
 HU ISSN 0025-004X

LAPTULAJDONOS

KIADÓ

AGRÁRMINISZTERIUM

